

ընկերն ետևն անցն օրը կես օրն 2 Ժամի շաբա անց
նեղով մեկնեցաւ յիշեալ շաբաւաւով՝ զկայ ի իւր
բարեկարգացի ճանապարհորդութիւնը շարու
նակիւն՝ 2 ոգի որակածն և աշխարհահամ իր ընկե
րակիցներովն, նաև Լ. զնուազի երկու քայլերը
և Լ. զնուազի պիտի հարսն ալ հետն էր :

Աշխարհիւր սրբամիտ օրդարեւ՝ Մեծոյտարդ
Լ. միայն աղբարտիտիան զովիւն ախորժակը, որ
այն ինչ քաղաքս մտաւ՝ մինչև հրաժարական ող
ջոյն տալուն ուրիշ բան մը չէինք յսեր բերնին,
միայն աղբարտ միջոցներուն վրայց որ պարտա
սակցութեամբ կը իրախուսէր ամենու ալ, ոյ
սինքն դարձանց՝ ապարտից և մանաւանդ
Միւնիստի Լ. բազմաթիւնաց և 2 ոյտաշխարհի
բութիւններուն ցանկայի նպատակին վաւերա
ցուցանելուն վրայ . կարճ խօսքով դրեմք զվեր
տին սրճարձեց մերայնոց ուսումնասիրական և
ուսնայր, որով Լ. զգաւոր Լ. միայն բարօրու
թեամբ կրկին սենսութեամբ և իւր ցանկայի հայ
բնիկը աւորորութեամբ վերադառնալուն բարե
մտաբու ըլլալու պարտաւոր կառոյց բոլոր մերա
յիւրս :

Նարեգործութեան օրինակները որքան ուշ
հրատարակուին նե՛ իրենց նպատակը նոյնն է .
որովհետև միշտ օրինակ ըլլալուն համար՝ ու
րիշ լուրերուն տես չին՝ որ նոր եղած սաներ
կարգապահին, և հիննան նե՛ ընդունելի ըլլան .
ասանկ է հիմայ այս տեղ գրելու օրինակիս . որ
թեպէս քանի եղեր է նե՛ տարի մըն է, բայց և
բոլորայի օրագիրներն ալ այս մտերս հրատարա
կեցին :

1844 մարտի 22 և 23 թ լուսնալուս 4 իշերը
Պ և Կ քը Սոսն ըսուած նաւը՝ որուն նաւապի
տըն էր 2 էպերս 2 ավը նաւահանգիստէն Լ. մերի
քայի Միտանէյրս երկիրը մեծագին բուս. սա
նելով՝ Վորթուքայի ծովեզերքէն 140 փարսա
խի շափ բայց ծովուն երեսը մեկ բանի մը վար
նուեցաւ . որ զիշերուան մթնուն՝ այն տեղ ա
նանկ բան կենար չէր տեսնուեր : Լ. յս գարնուե

լուս նաւը մնասուեցաւ ջուր առնել սկսաւ և
վտանգի մէջ ինկաւ . թէ նաւաստիները և թէ
ճանապարհորդները ջրհանները (Թուրուսու
ները) բանեցունելով՝ հայելու ուժերին կ'օգտէր
նաւը ծովուն վտան բանելու . թէ նաւը և թէ
մէջի բերը տարահոգացած (օր. բուս. թաւ եղած)
էին շատ պրտով : Մակայն Կ. 2 էպերս ձեռքն
եկածը չի ձեռք իր խնամքը յանձնուած ինչքը
աղտակու. համար . իրեն հաւատարմութեան
ողբով շարժելով՝ նա ուն մէջի մարդիկը ամեն
ալ կը յորդորէր . և ամենն ալ՝ և ճամբորդները
անգամ՝ հաճեցան որ նաւէն չի գատուին . թէ և
քանի մը ժամէ հետև մէկ հոյանապի նաւը քա
տնը կրկնուէր, և կը իրաւորէր ըսելով որ՝ այդ նա
ւէն օրուս չկայ, վտանգեալ նաւը ձգեցէք իմ
նաւըս անցէք : Վ Լ. զմայէս շատ ծանր աշխատա
թիւններով և սրտի անհանգստութիւններով
չորս օր նաւարկելէն ետքը՝ Վորթուքայի Վիլ
պոն մայրաքաղաքին առաջը հասաւ նաւը, և եր
կաթ նետոց . սնմիջապէս սկսան նաւուն մէջի
ինչքերը գուրս հանել . և նաւը նորոգելու քա
շիջին . ետքը նորէն ճամբայ ելաւ նաւը, և ամ
բող իր տեղը հասաւ :

Թե 2 ավը քաղաքի և թէ Գարիզու ապա
հովիտները (սիրուրթամիները) Պ. 2 էպերին ը
րած հաւատարմութեանը փոխարին՝ զսհա
թիւնին և շարհակալութիւնին յայտնելու
համար երեւելի բնձաներ տալ որոշեցին : 2 ավ
րին ապահովելու առաւ մէկ ձեռք արքայական
սեղանի սպաս . և Վորթուքայի ապահովելու սպ
ասուսինն Ժամաշափ (քրօսմիդրո) մը՝ որ նա
ւապիտաներուն շատ հարկաւոր տեսակի մը ժամա
ցոյց է : Եւսնոց ըրածը միայն իրենց անձնական
երախտապիտութիւնն էր, բայց որովհետև տե
րութեան մը մէջ ասանկ բարեկարգ և հաւատա
րիմ մարդոց շատուոր տերութեանն ալ օգուտ
չտուանի, ուստի կը զորուցեն կրակ օրապիւրը, թէ
գաղղիական կառավարութեան իրողին ալ ա
սոր երեւելի ընծոյ մը պիտի տրուի :

կեզրոնի պէս ձեւացած է . որովհետև հիսուսային
կողմէն զուտ աւելն զին՝ Սոսն Պրան լեռան մասաւոր
գաղաթմերովը շրջապատած է . և այս գաղաթմերս
վրան կրկնային . օրոնց անկիւնային բարձրութիւնը
20 և 30 աստիճան կը հասնի :

2 սո հասունք նե՛ մաստիսուպի (սիփի բոնուեցանք .
չերձաչափ գործիքը՝ սասին աստիճանէն 2 աստիճան
ալ վար կը ցուցնէր . կիտ. պարտութիւնով ձիւն կ'իջ
նոր մեր բոլորտիքը . և լեռան գաղաթմը՝ տակաւին
մեր գանուած տեղէն՝ ուղիղ գծով շափելով՝ 830
ճիւղ լեր էր . այն աստիճան օդոյն որպիսութեանը
նոյնիւրով՝ միւր երկու ը յայտնուէրս ունճար էր, ընե
լու բաներինս որոշելու էր . երկու բան մտքերնիս և
կու . որ մեկին մեկը պիտի ընէինք . ունեցանքս հեա
տանել և 7 ամուսի գաւառալ, և մտքերնուս կատա
րուելու ուրիշ ասանկ ձգել . կամ նոյն իսկ Արտն Սչա
րօն վրայ մեր վրանը (չափը) լարել, և հոն սպա
սնլ միջն օդը շափելի, և մեր կարող ըլլալու լե
ռանը գաղաթմը երկու . այս երկրորդիս հաւանութիւն
տալիք, և ասանկ ընել վճռեցինք . ճամբու ընկեր
առած մարդիկնիս եւս զի կեցինք 7 ամուսի . քալեր
նիս մնային միայն երկը ճամբայ ցուցնողիս, և եր
կուք ալ՝ բնական ըրտոյններն . որ իրենց կամար
հոն մնայու, և մեկի ինչ ըլլայ նե՛ իրենք ալ անօր
գիտանալու հաճեցան :

Պաղղիայէն երկու հրէայ՝ հետերնին շատ
կարգած հագուստ տանելով, Օւրիցէրի Պրան
նա քաղաքը կ'երթան խանութ կրթանն . և սա
րած լաթերնին անանկ վար գնով կ'ուսան՝ որ
յիշեալ քաղաքին արուեստաւորները և վաճա
րականները այն գնով տալու ըլլային նե՛ իրենց
ունեցած ապրանքէն շատ վաւա կրկնին : 2 է
աներնին 10,000 քապո կար ծախաւ, քաղաքին
զերձակները ասոնց դէմ՝ խորհուրդի միարան
ցան, և հինգ հոգի որոշուեցան որ ըրած խոր
հուրդին ի գործ գնեն : Արեւիկի 18 թն սա
տուանց՝ հինգն ալ ձեռքներն մէյ մէկ ապրտիս
նոթով ծծմբուս թթու (նաճեաղի) տանելով
մտան խանութը և լաթեղէններուն վրան թա
փեցին, հրէայները կանգունին ձեռքներն ա
նելով ասոնք խանութէն դուրս վրա ընալ կա
ղէն, բայց ծծմբուս թթուն իրենց ձեռքին վրա
ալ թափելով կ'այրէ և կ'ըփրաւօրէ . խանութին
վրայ յարձակող զերձակները դուրս լաթերնին
դուրս կը քաշեն, կրպատուեն, մինչև որ կատա
վորութեան կողմէն վրայ մարդ կը հասնի . և ս
սոնց շորքը կը բռնուին . հրէայներուն հասոց
ցած միասնին քանի մը հարկը քանի կը հասնի :

Լ. սից քանի մը տարի առաջ Պեղիքոյի դեր
ձակները՝ առոր նման զիպուածի մը մէջ՝ Պեղու
յի զերձակներէն աւելի վարպետութիւն բան
ցուցին . քանի մը անկողնոցի վաճառականներ
կարուած հագուստ տարած էին Պրիւքսէլ . և
գնով ծախելով՝ տեղացի գերձակներուն մնա
կը հասկուցունէին . գերձակները միարանեցան և
քաղաքին մէջ որքան փողոց աւելող մարդիկ կա
լին նե՛ անոնց համարըր առին . անկողնոցի
բուն բերած հագուստին պէս ու նոյն նիւթէն
հագուստներ կարեցին, ծախքը իրենց մեծ
քաղաքով անոնք ձրի հաղվեցուցին . ասով անօր
ղիայիներուն բերած հագուստին յարդը մէկն
ի մէկ կ'որոնցու . քանի մը օվ որ այն հագուստը
հագուած ըլլար նե՛ փողոց աւելող կը կար
ծուէր . ուստի այն լաթերը առած գանուակե
րը անգամ չի կրոցան հագնիլ . հարկ եղաւ :

Բայց օդոյն գէշութիւնը այն իրիկունը և բոլոր զի
շերը անանկ քրկնց . հովը ու հագին մորիկներ հան
լով կը վերէր . ձիւնը անընդհատ կ'աղաք . կէս զիւ
րէն 3 Ժամ 45 րոպէ անցնելով լուսնու սկսաւ . և
100 աստիճանի վրայ բաժնուած ջերմուտի գործիք
ստին աստիճանէն 130 վար կը ցուցնէ . ասանկ ոյ
մը մի յի չէր ներեր ընաւ մեկ դիտողութիւն մը ընե
լու . միայն երբեք երբեք ծանրաշափին և ջերմուտ
փին վրայ կրկնուէինք, և ջուրուցած աստիճանները
կը շարունակէինք, հովը անքան ուժով էր որ՝ մեր վրան
ալ կը թնցունէ կարծելով կը վարկուէինք, և ձեռքով
կը բռնէինք . հարկ եղաւ մեկի մեր ձեռքէն եկած ու
մէն միջոցներով անցունել . ետքը մեր աւելն բան
ըր ինչպէս շարեր էինք վրանին մէջը նե՛ անանկ ձգե
լով 7 ամուսի իջանք . կ'իջնայինք կոր՝ օդը սկսա
րացուիլ . և ձիւնը լեռանը կ'ըփրուէ վրայ կը կենար
1,500 ճիւղէն պակաս բարձրութեամբ . և իմացանք
որ՝ 7 ամուսի ջերմուտիք 50 աստիճանը հասեր է .
Լ. ի իրիկունը օդը գեղեցիկ եղաւ . և թէ որ միս
օրուսն օդոյն նորէն ավրտիլը և մրկիլը չըլլար . և
լեռանը վրայ ալեկ մտադրութեամբ բնութիւն ընե
լով հասկը ցած չըլլայինք ետքը որ արեւմտան հա
րաւէն փշած հոգիներուն այս կողմերս ապարտիլը ըլլ
լար, այն անգամին վար իջնալուստ պիտի զղջուէր
և պրտերնիս շատ պիտի ցաւէր :

երկայ. և յունիս ամսոյն մէջ Վիսինկէն պիտի գայ. անցած ամառ ջուրերուն համար՝ այս տեղ պիտի գար ՍճԵ. կայսրը, բայց աղբակը մեռնելուն պատճառաւ և ու մաց :

— [Իսուաց ՍճԵՎԱԿԱՆ ԱՅՍԵՐ ԵՂՐՈՐ ԲԱՐՃՐԱՎԱՍԻՆ ԱՎԻՐԱԿԷՂ ԳՈՐԻՆ ԱՅ ՋԻԿԷ ԼՅԻՒԱՐԷԼԻՍ . որ 1826 յուլիսի 26ին էր ծնած , և 1844 յունվարի 31ին հարգուած էր Վասսի գրքին հետ . աղտորելուն մեռաւ այս յունվարի 28ին : Վերմանական դաշնագրութեան կցոյց տեղութիւնները ամենալ սուգ ըրին ասոր վրայ : Տղան ալ՝ որ աղջկ մըն էր՝ մեռած նմա . հիմայ Բարձրագաւտի Սիւրբի գրքին երկու աղջկէ մաց , մէկն է Սարիս , որ 1825ին մարտի 9ին ծնած է . և մէկալը կատարինէ , 1828 սոստոս 28ին ծնած : յիշեալ Բարձրագաւտի մեծ գործը՝ որուն կինն է Արդեմպերկի Բաւո իշխանին աղջկէն էլն , այս երկուքէն վատ զուակ չունին :

ՀԵՆՍԵՆՆԵ

Երեւան 23 յունվար : Բազմաթիւ քաղաքական կուսակեան վրայոք նշանակելու չափ նոր լուր մը չունինք . խաղաղութեան և սպառնալիքեան երջանիկ վիճակը շարունակ կրտիկ բոլոր նահանգիս վրայ . բայց այս տարուան ձմեռն պիտո սաստիկ և սոսորտական ատենէն ալ կանուխ սկսելով՝ որպէս զի նոյեմբերի թէն , անոր համար արմախքերուն նուազութիւնը լայնը կը զոտ չափուի , և մանաւանդ այգիներուն Վեկ . անմեր ամսոյն մէջ՝ Երեւանու դաշար շատ անգամ ձիւն վազեր է . և շատ սեղ ձիւնին բարձրութիւնը միտակէս կանգունի չափ հասնելուն՝ ճամապարճորդներուն մեծ դժուարութեան պատճառ և կըր, որոյ մէ բաւական անմիջ պայտն սաստիկութեանը չի կըր նախով ասանկ՝ սանառցիկն (սանտուշար) : Աղաւաշապատ՝ (որ ասանաք հաշակաւոր քաղաք մըն էր , բայց հիմայ 380 տունով գիւղ մըն է) քանի մի երկիսայ որորոցին (պէտիք) մէջ պալէն մեռեր են , այս և ուրիշ գեղերու եղբորը՝ քանի մի երկրաններ ալ սոսոցած գայերուն որս եղեր են : Վեկանմեր ամսոյն գրեթէ մեծ մասը՝ ընդամենին գործիքը ցրտութեան 220 աստիճանին վրայ մի օրինակ կրտնուեր . և մինչև ց13 յունվարին՝ 270 աստիճանին վրայ կրկաններ :

Արտիսի մէջ ՍճԵՎԱԿԱՆ ԲԱՎԱՍԻՆ ԱՎԻՐԱԿԷՂ ԿՐՄԱՐԵՆՆԱՏԻ ԵՂԵՐ՝ քաղաքիս բերդը նորագէլ սալաւ կրկին անգամ ընդարձակ շինուելուն համար : որովհետեւ բերդիս արևմտեան կողմի պարիսպին կից է Հրապրան գետը (ըստ տաճկաց Օւէկի շայր) բայց նորէն շինուելուն՝ այնչափ պիտի մեծնայ բերդիս գրտութեան տարածութիւնը որ՝ յիշեալ գետը՝ բերդին մէջ տեղէն անցնի . բայց գետ ստուգի չի զիտցուիր շինութիւնը երբ սկսուիլը :

Վեքսանդրալ քաղաքին նորաշէն բերդին շինութիւնը՝ որ բաւական ժամանակէ հետ սկսուեր էր , մտերս՝ չափազանց անսովի և շատ վայելուչ ու հոյակապ ձևով կատարեցաւ , և գրեթէ Հայաստանի մէջ եղած հիմակուան ամեն բերդերէն սուղիւնը՝ այս բերդս կը համարուի :

Պարսկաստանի երկրէն՝ զսնալան տղաց բաւական գերդաստաններ կը բաղմեն արդեն Հայաստան . որ Սուսաց Բնակարանի ՍճԵՎԱԿԱՆ ԲԱՎԱՍԻՆ ԱՎԻՐԱԿԷՂ ԱՅՍԵՐ քաղաքը հոգնաւորութեան տակը խաղաղ և հանգիստ կեանք անցունելու համար :

Յունիսի Սին՝ արաստանու Է ամսիկ քաղաքին Սոլեան գիւղաքաղաքը երթալու ճամբուն վրայ , որ Երասի և Սուր գետերուն իրար իրանուած տեղն է Ասպից ծովուն մօտ , և Է ամսիկի արևելեան կողմը . հարաւորի սկընաւորութեան նշան մը երեւցաւ : Բնտան ժամը Սին ըլլալու առաջ՝ գիտնէն յանկարծակի մէկ քան մը ըլլանց՝ տաք կրակի պէս . որ նախի իւրի նման հոս ուներ . այս նիւթը զուրս

տալը է քաղաքը ժամու չափ քննց , և նիւթը զուրս սուտը փռուերը ջրով լեցուն էին . լայնութիւնն մեկէն միւրէն և կանգուն քանի մը փոս ալ կար՝ որ երկու Վերոյի չափ լայնութիւն ուներ . բայց մէկը ջուր ամենին չկար :

Երանը արեւելեան մասը՝ հարաւորի կէն զուրս ելուն նիւթերուն մէջ մէկ աղջիկ մը բացուեցաւ . շորս կանգուն խորութեանը ալմուտ (լամուալու) ջուր մը կ'ըլլեր մէջէն . և կրտալէր կ'ըլլար՝ ամեն կերպով աւաղինն նման մէկ ուրիշ ալմուտ մը մէջ կրտաւաւեր . այս երկրորդ ալմուտս մէկ սուտ մը կ'ըլլէ կրտալէ , ջուրը շատ յառակ՝ բայց շատ ալ ալի . և կ'ըլլար զաւառն մէջ կը ցրուի . հարաւորի բերան չի քանակացաւ . բայց վերջիւնալ բանը ըլլաւ աւանը երկու պլակի ու սրածալը ըլլալը զոստացանգաւան մէջ . որ առաջ չկային :

ՍՅՈՒՆԻՆ

Արտիսի վերջին խոստովութիւնը՝ Օրուպանո զեներալին ձեռք անցնելովը և մեռնելովը խաղաղացաւ՝ առիկայ ըսնոյն էր Սմիտո Սոյոս անուն մէկը . որուն վրայ Տէրո որագիրը այս անդիկութիւնս կուտայ :

Օրուպանո ըսնոյնը հարկաւ Սոյոսի պէս մտդ մը ըլլալու էր . որ հին տակէէ հետ մտքե բուն փոխանելու պարտաւորով ինուն ճամբաները և ամեն խորշերը շատ աղէկ պիտէր , և իր վարքն ալ շատ կողմն Օրուպանոյի վարուցը հետ նմանութիւն ուներ : Վերջայ Վրասնէտրա գիւղը ծնած է . որուն ընտանիքներուն կէ մեն շատին գործը մարտե բուն փախցունել է . և ամեն մը սառը սարի թին կեանաւ . դատարարուեր էր . կասը կարեց փոխաւ . և հոն Վրասնէին կուսակիցներուն մէջ մտաւ . գիտուորական յաջութիւնովը բաւական համար . ստացաւ . քան ըլ իւրը ճարակ էր և սրտաւ և միայն գրածը զուր հանելու ճամբան գանելու վարպետ . տակն մը գնդապետ եղաւ . Ա իննստեղը պահող զորայը վրայ նոյն պաշտանովը կը պարտէր Վերոնո , և լորս գեական եղբոր ուրիշ տեղումը : Ա կրկարայի հաշտութեանէն քիչ մը առաջ՝ Բազակահին զորաց կարգը մտաւ , և հոն զորապետութեան պատիւ տաւ : Երբը՝ Վերոնո քաղաքին բոլորաբար գոնուող գործերուն և շարագործներուն ետեւէն իյնալու և անոք բանելու հրաման տաւ , որ պատերազմական ճարտարութիւններու և հարքներու մեծ եփած ըլլալովը՝ ասոր շատ աղէկ կրկարէր այս պաշտանս : Օրուպանոյին ապաստանութիւնը ասոր սպարեկ բացաւ ալի մը երեւան երկրու . բանի ստանկ մէկ թշնամի մը ձեռք ձգող և բնուող մարդը՝ Ի հարկէ անուանի կ'ըլլայ :

ՅԱՆՍԵՆՆԵ

Ատորին սենեակին վերջին ժողովին մէջ՝ հետեւեալ տարրինակ ու ծաղու արժանի գործս պատահելով՝ որուն առիթ տաւորին խորամանկ հանձարեւորութիւնը կը յայտնէ , որ Վեկի Կունական Երեւանու մասով հոյակաւոր որագիրը՝ մտաւ ամսոյ 8ին՝ 216 թուովը կրկանուցանէ , և մենք նոյն որագրէն քաղելով կը զնն ք այս տեղ :

Վանի մը որէ հետէ՝ քաղաքիս մէջ տարածայնութիւն մը կար որ՝ Սենեակին խորհրդական անգամներէն Սիկաս Բաւաթիսիս անուն պաշտանատարը ըստ որում ճարտասան և շտապուս անմ մը ըլլալը շատերուն յայտնի է , 6,000 ուրով (որ տաճկի ստակ 114000 զահեկանի մոտ կ'ըլլէ) կաշաք ատեր է ընդհանուր պաշտանատարներէն , որ ժողովքներուն մէջ նոյն պաշտանատարներուն վրայոք զրուց կը զած ասեւնը՝ անոնց պաշտպանութիւն և կողմնապահութիւն ընէ :

Եւ որովհետեւ սոսորտութիւն էր որ՝ խորհրդական սենեակին մէջ՝ ամեն ժողովք եղած ատենը , քաղա-

քիս մէջ եղած բոլոր որագիրներուն վերապահութիւնն ալ ներկայ պիտի գտնուէին , և սենեակին ջորս զի եղած գտնութիւններուն (պալքան) վրայ իրենց յատկաւեալ տեղ կար . որ ժողովքին գործառնութիւնները ստուգի տեղեկանալով՝ իրենց որագիրներուն մէջ ջովք հրատարակեն :

Եւս վերջին անգամիս՝ Երեւան քաղաքի վերանստալը՝ ժողովքին սկսած սոսորտական ասենէն քիչ մը ալ կըրցաւ երթալու՝ ուստի տեղ չի գտնելով հարկեալ որ՝ սարի վրայ կանգնի . և ըստ սոսորտութեան թիւի մը վրայ սկսեց մատուցող (խորհուն խաղաղ) նշանակել և զած խոսակցութիւնները , որ այն միջոց ընդհանուր պաշտանատարներուն վրայոք խոսք բարեւոյտ՝ սկսեր էր Սիկաս Բաւաթիսիս պաշտանատարը՝ իր կեղծեալ ճորտարանութիւնը՝ Բգորն զննելու յիշեալ Սիկասի Բաւաթիսիս թուովքին եղի երեսը՝ առաջուց խոսքով 6000 ուրով գրուած էր :

Երբ որ Սիկաս Բաւաթիսիսն ալ թին հետեւեալ չեպաւ նոյն Սիկասի նման թիւի մը վրայ գրուած 6000 թիւը՝ իսկոյն զգած որ՝ իր կըրցած 6000 ուրովքն համար յատկապէս զմեզը նախատելու պատճառաւ գրուած է . շատ վրդովուեցաւ ալ նէ՝ բայց ուստի անգամին չի տեսածի պէս ձեւանալով շորս նակեց իր աստեարանութիւնը . բայց շատ շտնցաւ . որիչ բաշտակներն ալ տեսնալով նոյն թուանալով սկսեցին խնդարու , և շունչը շառցաւ :

Եւս պարտաւորիս մէջ , Սիկաս Բաւաթիսիսն՝ սկստարագայման նշանալ ջոյց տալու , Վերջիւնով անուն խորհրդական անգամը՝ Սենեակին բանտակին գալուսի իմացում տուաւ . ետքը երկուքնեմէ կէ՝ Վախագահին անանջն կանաչուկ մը այս զիս ուստի վրայոք խոսեցան , որպէս զի որագրին վրատեսուչը ստեանէն զուրս ընելու համար : Բայց Սիկասի խաղաղ սենեակին կարգադրութեանը վրայոք վաղց գրուած կանոններուն ցուցակը՝ որ այն տեղ մի կար , մասովը ցոյց տուաւ :

Արտիսի Վերջիւնովքիս և Սիկաս Բաւաթիսիս խորհրդական անգամները գոնուութեանը կը պոսային Երեւան քաղաքին Սիկասի Բաւաթիսիս թիւի մը վրայ Սիկասի Բաւաթիսիս թիւի մը վրայ 6000 ուրովքն ի նշ կըրցանակէ : Եւս աստեղը՝ ներկայ գտնուողներուն ամենալ ալ յայտնուեցաւ բանը , և ամէրը մէկէն խնդրեմարեցան :

Խորհրդական անգամներուն մէկ մասը՝ երեսունը գրեթէ ծաղրական ոճով մը Սիկասին կողմը ըլլելով ձեւանալով՝ որագրին վերապահին յանգիմանակ խոսք կը ըլլալէին , ուրիշները զանի աղտանելու և անմեղ կացուցանելու կը ընտանային , ըսելով թէ՛ այս յատկապէս գրուած մը է : այլ ըստ ինքեան անանկ գրտահաւած զիպուած մըն է : Ինչ և իցե նոյն օրը՝ լոր հասարակութեանը շատ մը ինչալու նիւթ ելաւ այս բանը , միանգաման և որագիրներուն ալ :

ՓՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Եղի 17 Սարս :

Երասի	109 1/2
Սարսիս	170 171
Բերես	436 438
Սիկաս	450 451
Տէրով	171
Հոյանու	360
Փարիշ	172 1/2

Ի ՔԱՐԻՒՄԻՆԱԿ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԻՆԵՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ